

Vanaf 1 juli 2021 wijzigt de Wet Bestuur en toezicht rechtspersonen een aantal zaken voor stichtingen en verenigingen. Hieronder vindt u onze praktische tips.

1. Invoering raad van commissarissen (RvC) of one tier board

Het toezicht binnen stichtingen en verenigingen wordt uitgebreider geregeld. Er kan een RvC worden ingesteld en deze RvC heeft meer wettelijke bevoegdheden. Zo stelt het bestuur de RvC jaarlijks op de hoogte van het beleid, de algemene en financiële risico's en de gebruikte beheers- en controlesystemen. Als alternatief voor de RvC bestaat er ook het *eenlaags bestuur* (ook wel: monistisch bestuur of one tier board). Binnen het bestuur worden dan – naast de personen belast met het besturen – personen aangewezen die zijn belast met toezicht en controle. Toezichtkeuzes worden geregeld in de statuten. Er kan ook geen keuze worden gemaakt.

 Controleer of er binnen de organisatie een orgaan bestaat dat (misschien) kwalificeert als een RvC, waardoor de nieuwe wettelijke verplichtingen van toepassing kunnen zijn. Inventariseer de behoefte aan controle- en toezicht binnen de organisatie en de (nieuwe) bevoegdheden van organen. Pas zo nodig de statuten aan.

2. Tegenstrijdige belangen

Bestuurders en commissarissen mogen niet deelnemen aan overleg en besluitvorming bij een (in)direct persoonlijk, tegenstrijdig belang. Als deze persoon toch deelneemt, dan is het besluit ongeldig. Als alle personen hierdoor zijn verhinderd, dan wordt het besluit genomen door een ander orgaan en/of gelden aanvullende regels. Keuzes hierover kunnen worden vastgelegd in de statuten. Het niet mogen deelnemen aan besluitvorming kan bovendien leiden tot een staking van stemmen. Deze situatie regelt de wet niet en moet afzonderlijk worden geregeld in de statuten.

 Bepalingen in de statuten moeten op tijd vervangen worden door een geldige tegenstrijdig belang-regeling. Bestaande regelingen verliezen per 1 juli 2021 mogelijk hun werking.

3. Meervoudig stemrecht binnen bestuur of RvC

Regelingen die een bepaalde bestuurder of commissaris méér stemmen toekennen dan de andere bestuurders of commissarissen samen, zijn over vijf jaar ongeldig. Statutenwijziging is op dit punt verplicht gesteld.

 Bepalingen in de statuten moeten tijdig zijn vervangen. Bestaande regelingen verliezen over vijf jaar hun werking.

4. Afwezige of ontbrekende bestuurders en commissarissen

De statuten moeten een regeling bevatten over afwezige of ontbrekende bestuurders en commissarissen. Bijvoorbeeld bij ziekte, schorsing of bij een vacante positie. Deze verplichting bestaat vanaf de volgende statutenwijziging; er is geen uiterste termijn.

 Zorg dat de statuten bij hun eerstvolgende wijziging een regeling bevatten over 'ontstentenis en belet'.

5. Aansprakelijkheid

Vastgelegd wordt dat bestuurders en commissarissen zich bij de vervulling van hun taak richten naar het belang van de rechtspersoon. Verder wordt de aansprakelijkheid van bestuurders en commissarissen van commerciële (o.a. Vpb-plichtige) stichtingen en verenigingen uitgebreid, zodat deze vergelijkbaar is met de BV en NV. Dit betekent dat het nog belangrijker wordt de (controle op de) financiële huishouding op orde te hebben.

 Controleer de (bestuurders)aansprakelijkheidsverzekering!

6. Ontslag en benoeming bestuurders en bestuursverbod

Het wordt gemakkelijker om een bestuurder te ontslaan. De ontslagbescherming is uitgekleed en gelijkgetrokken met het ontslag van bestuurders van de BV en NV. Het ontslag leidt automatisch tot het einde van de arbeidsovereenkomst. Een rechter kan de arbeidsovereenkomst bij ontslag niet meer herstellen, wel kan hij een vergoeding toekennen. Het ontslag van een stichtingsbestuurder of -commissaris door de rechter leidt in beginsel automatisch tot een bestuursverbod van vijf jaar, tenzij diegene geen ernstig verwijt kan worden gemaakt.

 Maak goede afspraken over het einde van de dienstbetrekking en houd daarbij rekening met regelingen die bijv. gelden in non-profit sector, zoals de Wet normering topinkomens.